

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

info@mkm.ee

Meie: 24.10.2025 nr 20

Töölepingu seaduse muutmisest

Lugupeetud Johann Vootele Mäevere

Täname teid 07.10 ja 22.10 e-kirjadega esitatud täpsustatud küsimuste ning seisukohtade eest.

Siiski oleme jätkuvalt seisukohal, et valve-ja puhkeaja regulatsiooni puhul on tegemist kiireloomulise probleemiga, mis tuleb lahendada võimalikult operatiivselt. ETODE osas erandi lisamine on tänases geopoliitilises olukorras kriitilise tähtsusega ja tuleks esimesel võimalusel lahendada nt koos menetluses oleva 602 SE eelnõuga.

Alates eelmise aasta lõpust on kõik kaugkütte ettevõtted elutähtsa teenuse osutajad ning vajalik on tagada 24/7 teenus sh reageerimine avariide, seisakute vms korral. Tegemist on püsiva 24/7 toimepidevuse nõudega, mida kriisid ainult võimendavad (nt pikad külmalained).

Koostootmisjaamad, kaugkütte- ja lokaalkatlamajad, võrkude opereerimine jms on vajalik 24/7, mis tähendab, et avarii või häire võib tekkida mis tahes ajahetkel, ka öösel või nädalavahetusel.

Katlamajad on nüüdseks suuremal määral automatiseeritud ja täisautomaatsed. Kohapealne mehitatus ei pea enam olema ööpäevaringselt tagatud ehk ühtegi töötajat ei viibi katlamajas statsionaarselt. Kui aga katlamajas tekib rike, mille tõttu juhtautomaatika seiskab katla(d) või torustik puruneb/lekib nii, et soojus enam tarbijateni ei jõua, peab pädev töötaja kiiresti reageerima. See on kõige suurem erinevus IKT sektoriga, sest mitte kõiki rikkeid ei ole võimalik likvideerida kaughaldusega ning töötajal tuleb sekkumiseks kohale sõita. Maapiirkondades on vahemaad pikad ning olukorra lahendamiseks kulub hulk aega. Väiksemate probleemide puhul saab valvet siiski sisuliselt võrdsustada IKT-valvega, sest mitmed häireid on tänu järjest suuremale automatiseerimisele lahendatavad distantsilt ning töötaja tegelik puhkeaeg jääb tagatuks

Erakorralisi olukordi ei teki tihti, kuid peame alati olema valmis reageerima kiiresti. Selleks, et tagada 24/7 teenuse toimimine ja kiire reageerimine, kuid samal ajal täita TLS-i valve- ja puhkeaja nõudeid siis inimesi ei jätkuks ning tuleks tööle võtta ebamõistlikult suur hulk

Büroo: Maakri 19/1, 10145 Tallinn

Tel: 6556 275

E-post: epha@epha.ee

Internet: www.epha.ee

Reg.nr: 80027237

oskustöölisi, keda on tööturul vähe ning isegi kui neid oleks, siis tõstaks see kommunaalteenuste hinna kõrgmaks kui on tegelikult ratsionaalne ja vajalik.

Kui selline rike või eriolukord tekib tööajal, ei ole valdavalt probleemi, kuid kui see juhtub öösel või nädalavahetusel, näiteks külmal talveööl reedel kell 22:00, ei ole võimalik oodata järgmise nädala esmaspäevani kell 8:00 – see oleks reageerimiseks liiga pikk aeg.

Tänane valveaja korraldus on töö- ja puhkeaja seaduse vaatest väga keeruline, sest arvestades tänapäevaseid ootusi on soojusettevõtte töötajate tavapärane töönädal esmaspäeva hommikust kuni reede õhtuni (kell 8.00 – 17.00)

Pärast tööpäeva lõppu tuleb tagada siiski 24/7 reageerimisvalmidus, sest rike/häire võib tekkida nii öösel kui ka nädalavahetusel (sh hooldekodude, haiglate jms kriitiliste objektide varustamisel). Reaalsuses on ikkagi nõ inimsilma tarvis, kuid tööjõudu igaks juhaks duubeldada ei ole ratsionaalne lahendus. Tänasele tehnoloogilisele arengule vastavat paindlikkust peaks toetama ka valveaja regulatsioon.

Osadel positsioonidel ongi rakendanud 24/7 graafikuga/vahetustega tööd, kuid selline tööaja korraldus eeldab ööpäeva ringset töötamise vajadust, mis pole ettevõtte töö efektiivsuse ning tihti ka töötaja inimlikust vaatest enam realistlik (öö töö kaotamine) ega õigustatud (sh tervislikud, elukorralduslikud jm põhjused). Reaalne reageerimise vajadus tekib üksnes avariide, seisakute vms erakorraliste asjaolude korral.

Iganädalase puhkeaja arvestamisel kestab seitsmepäevane periood järgmise esmaspäeva kella kaheksani hommikul ning selle aja jooksul peab töötaja saama puhata vähemalt 59 tundi järjest. See tähendab, et tavapärase tööajaga ei saaks soojustehnikud nädalavahetusel tööd teha, eeldusel, et nad on juba esmaspäevast alates töötanud ja iganädalast puhkeaga pole saanud.

Kui tehnikud töötaksid summeeritud tööaja alusel (nt esmaspäevast laupäevani, alustades samuti kell 8:00), peaks nende laupäevane tööpäev lõppema hiljemalt kell 9:00 hommikul, et summeeritud tööaja puhul ette nähtud 47 tundi järjestikust puhkeaga mahuks seitsmepäevasesse perioodi.

Seaduse kohaselt ei ole vahet, milline päev või kellaaeg on seitsmepäevase arvestusperioodi algus – iganädalane puhkeaeg peab töötajale olema tagatud mis tahes seitsmepäevase ajavahemiku jooksul, alates esimese tööpäeva algusest.

Ehk praktikas jookseb vastuolu kahtepidi: (a) kui tagada ette igapäevase + iganädalase puhkeaja (eraldiseisvalt), ei tule normtunnid kokku; (b) kui tagame normtunnid, ei mahu puhkeaja jada (11 h + 36/48 h) seitsmepäevasesse aknasse alates töö algusest.

Näide: Soojusvõrkude hooldustehnikud töötavad 8 tunnise tööpäevaga 5 päeva nädalas (E-R), täistööajaga. Tiimis on töö tegemiseks 4 liiget, mis on selleks optimaalne arv. Valve on vaja tagada 24/7 sh valvetelefoni üleandmine ja väljasõidu võimekus. Avariidele/katkestustele väljasõidu vajadus on väike (üldjuhul 0-2 korda kuus), kuid peame tagama reageerimise.

Praegu kasutame sektoris valveaja korraldust IKT töötajatel, sest nende töö võimaldab eemalt probleeme lahendada ning neile kehtib ka praegune valveaja regulatsioon (kuna IKT teenustega tegelevatele töötajatele rakendub erisus valveaja osas sh max 130 valvetundi kuus ja ei pea oleme tagatud igapäevane ja iganädalane puhkeaeg).

Kõike eelnevat arvesse võttes oleme seiskohal, et sama erisus peaks rakenduma meie tegevusvaldkonnale tervikuna (energiasüsteemide operaatorid, tehnikud jne). Nii saame ametlikult valveaega rakendada nii koostootmisjaamades, väiksmates linnades, kus katlamajad on juba automatiseeritud, kui ka lokaalkatlamajades ning töötajatega oleks võimalik sõlmida kokkulepped selliselt, et oleks tagatud paindlik reageerimisvõime eriolukordadele.

Oleme valmis vajadust täiendavalt selgitama ning teeme ettepaneku kohtumiseks (kas ministeeriumis või ühisel veebikoosolekul). ETO tegevusi reguleeriv tsiviilkriisi ja riigikaitse seadus on riigikogus töös ning hiljemalt selle jõustumise ajaks on vajalik jõuda toimiva lahenduseni.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Siim Umbleja

Juhatuse liige

siim.umbleja@epha.ee 5165943

